

Viški boj 1866.: zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 2016. godine povodom 150. obljetnice boja / ur. Mateo BRATANIĆ. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2023.

331 str. ; ilustr. u boji ; cijena 40€

Tema poznate pomorske bitke koja se odvila pred gradom Visom 20. srpnja 1866. bila je učestalo predmetom istraživanja i pisanja unutar hrvatske, ali i austrijske, talijanske i ostalih europskih historiografija. Činjenica kako je inferiornija austrijska flota predvođena kontraadmiralom Wilhelmom Tegetthoffom porazila nadmoćniju talijansku, koju je predvodio admiral Carlo Persano, ostala je duboko ukorijenjena u političkom, kulturnom i društvenom životu druge polovice 19. i početka 20. stoljeća. Ne samo da su, doduše privremeno, odvrćena talijanska posezanja za istočnojadranskim prostorom, već je stvorena atmosfera sjećanja i veličanja te slavne pobjede gdje su i Hrvati, kao vrsni pomorci, dali svoj udio. Prvo cjelovito djelo „Viški boj“ autora Petra Kuničića objavljeno 1891. terminološki je opečatilo bitku prozvavši je bojem kako je to bilo ustaljeno u periodici i

publicistici tog vremena. Boj se od tada ustalio u historiografiji kao izraz koji na granici epike i znanosti podcrtava značenje tog sukoba, istovremeno prodirući u prostor javne povijesti kao „mjesto sjećanja“ šire društvene svijesti.

Na 150. obljetnicu boja u Visu i Komiži održan je skup s dvadeset izlaganja koja su u znanstvenom smislu dala nova gledišta na boj ili su pak prvi put obrađene i predstavljene teme kojima se do sada nije znanstveno pristupalo. Viški je boj tako od klasičnog historiografskog rakursa vojne i pomorske povijesti dobio novu vrijednost nakon što je stavljen u kontekst geopolitike, mjesta sjećanja, povijesti umjetnosti, povijesti književnosti, arheologije, razvoja tehnike i tehnologije, povijesne demografije i razvoja turizma. Upravo je u tim odrednicama novina ovog izdanja s petnaest znanstvenih radova koji razbijaju opnu klasične historiografije, interdisciplinarno pristupaju istraživanju boja te unose nove ideje i dimenzije potvrđujući kako jedno događanje iz 1866. i danas može biti izrazito važno za razumijevanje širih političkih i društvenih odnosa, kao i poticaj za gospodarski i turistički razvoj.